20.06.2017

Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto

Viite: hallitusneuvos Pekka Järvisen kuuleminen valiokunnassa 20.6.2017

# VALINNANVAPAUDEN PILOTOINTI

Valtion vuoden 2017 lisätalousarvioesityksessä on ehdotus valtionavustukseksi valinnanvapauden pilottihankkeiden kustannuksiin. Ehdotus on liittynyt eduskunnalle annetussa hallituksen esityksessä olevaan ehdotukseen laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (HE 47/2017 vp.). Ehdotetun lain 88 ja 89 §:issä säädettäisiin sosiaali- ja terveyskeskuksen ja henkilökohtaisen budjetin pilotoinnista. Esityksen mukaan pilotointi tehtäisiin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, poikkeuksena kuitenkin 88 §:ään ehdotetut säännökset, joiden perusteella piloitoinnissa mukana olevissa sosiaalipalveluissa voitaisiin tehdä sosiaalipalvelun saamista koskevia hallintopäätöksiä. Lisäksi pilotoinnissa mukana olevien toimintayksiköiden henkilöstön asemaan sovellettaisiin vastaavia säännöksiä kuin ehdotetaan sovellettavaksi kunnista maakuntiin siirtyvän henkilöstön asemaan.

Tämän hetken arvion perusteella HE 15/2017 ja 47/2017 mukaisia lakeja ei hyväksytä kevätistuntokaudella 2017. Siitä huolimatta pilotoinien käynnistyminen vielä tämän vuoden aikana olisi tarpeellista, jotta valinnanvapausmallin toteutuksesta saadaan kokemuksia. Sen vuoksi sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että ehdotettu määräraha pilotoinnin toteuttamiseksi tulisi sisällyttää lisätalousarvioon. Edellä todetun lainsäädännön viivästyksen johdosta momentin tekstiä olisi kuitenkin tarpeen muuttaa siten, että siinä ei viitata edes välillisesti perustettaviin itsehallinnollisiin maakuntiin. Liitteenä ovat ehdotukset momenttitekstien muutoksiksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että lainsäädännön viivästyksen vuoksi pilotointi käynnistettäisiin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Se tarkoittaa, että pilotoinnissa mukana olevat yritykset ja muut yhteisöt eivät voi tehdä sosiaalihuollon hallintopäätöksiä. Siltä osin kuin kunnat ja kuntayhtymät siirtäisivät palveluja omistamansa yhtiön hoidettavaksi, henkilöstön asemaan ei sovellettaisi HE 15/2017:ssä ehdotetun voimaanpanolain mukaisia säännöksiä. Muilta osin pilotointia koskevia periaatteita ei olisi tarpeen muuttaa.

Pilotointiin liittyvien valtionavustusten haku käynnistyi 29.5.2017. Hakuilmoituksessa todettiin, että edellytyksenä valtionavustusten myöntämiselle on sitä koskevan määrärahan saaminen lisätalousarvioon. Lisäksi ilmoitettiin pilotointia koskevat periaatteet ja valtionavustuksen saamisen ehdot. Tilanteen muuttuessa näitä periaatteita ja ehtoja tullaan tarkistamaan muuttuneita olosuhteita. vastaavasti. Tarkoituksena on kuitenkin, että ensimmäiset päätökset pilotointiin otettavista alueista ja myönnettävistä valtionavustuksista voitaisiin tehdä tänä vuonna alkusyksystä.

LIITTEET Momentin kuva korjausmerkinnöin

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi